

خطابه‌های نوبل

زندگی‌نامه، خطابه‌ها و بررسی آثار

جلد اول

نمایه‌نامه‌نویسان و شاعران

ترجمه‌ی محمد صادق رئیسی

عنوان و نام پدیدآور: خطابه‌های نوبل: زندگینامه، خطابه‌ها و بررسی آثار، ترجمه‌ی محمدصادق رئیس.

مشخصات نشر: تهران: نشر سولار، ۱۳۹۵. مشخصات ظاهری: جلد اول

خروجت: ... مجموعه ادبیات قرن؛ جلدهای ۱، ۲، ۳. انتشارات سولار؛ ۶۵، ۶۶، ۶۷.

شاپک: دور: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱-۴۵؛ ج. ۱: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱۸-۵۸-۲؛ ج. ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱-۶۰۰-۲

۹-۶-۷۷؛ ۶-۷-۷۷۱۸-۶۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیفا یادداشت:
 نمایه.

مندرجات: ج. ۱. نمایش امه نویسن و شاعران؛ ج. ۲ و ۳. رمان نویسان

موضوع: برندگان جایزه نوبل - گذشتنامه

شناسه افزوده: ریسی، محمد، ص ۱۳۵۱ - مترجم

رده‌بندی کنگره: AS ۹۱۱.۹۵ / رده‌بندی دیویی: ۰۰۱/۴۴ شماره

کتابشناسی ملی: ۴۲۱۸۵۳۳

انتشارات سولار

انتشارات سولار

از مجموعه‌ی ادبیات قرن / ۱، شماره نشر ۶۵

خطابه‌های نوبل

زندگینامه، خطابه‌ها و بررسی آثار

جلد اول: مایشنامه‌نویسان و شاعران

ترجمه: محمدصادق رئیسی

دبیر: رایجی فاطمه اقبالی

مدیر فنی: پ. پ. رنگ حسن‌زاده

مدیر هنری: بهمان گاردر

چاپ اول: ۱۳۹۵ شماره گ. ۱۰۰ نسخه

چاپ: هورنو، ۱۲۹ ۶۶۴۶۰ صحافی: باران ۸۰۳ ۰۹۰۲۸۴۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱۸-۴۵-۲

شابک دوره: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۱۸-۵۸-۲

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

همه حقوق مادی و معنوی این اثر در اختیار نشر سولار بوده و هر گونه تکثیر، انتشار و ترجمه‌ی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه بدون اجازه کتبی و رسمی از ناشر غیرقانونی است و پیگرد قانونی دارد.

آدرس: ایرانشهر جنوبی، پلاک ۳۱، طبقه ۳، واحد ۱۱. تلفن: ۷۷۵۵۸۴۳۸ - ۸۸۳۴۲۳۳۶ - ۰۹۱۳۷۲۰۳۷۵۶

soolarpub@gmail.com

فهرست

۱۷	پیشگفتار یک
۱۵	پیشگفتار دو
نمایشنامه نویسان و فلامسفه... ۲۱	
۲۳	تئودور موسس
۲۵	زندگی‌نامه
۲۷	بررسی آثار
۳۱	ژوزه اچه‌ری
۳۳	زندگی‌نامه
۳۴	بررسی آثار
۳۹	رودلف اوکن
۴۱	زندگی‌نامه
۴۲	خطابه نوبل
۶۴	بررسی آثار
۷۵	موریس مترلینگ
۷۷	زندگی‌نامه
۷۸	خطابه نوبل
۸۰	بررسی آثار
۹۱	جاسینتو بناونته
۹۳	زندگی‌نامه
۹۴	خطابه نوبل
۹۵	بررسی آثار
۱۰۳	جورج برنارد شاو
۱۰۵	زندگی‌نامه
۱۰۶	بررسی آثار
۱۱۳	هنری برگسون
۱۱۵	زندگی‌نامه

۱۱۶	خطابه نوبل
۱۱۹	بررسی آثار
۱۲۷	اوژن آنیل
۱۲۹	زندگی‌نامه
۱۳۰	خطابه نوبل
۱۳۳	بررسی آثار
۱۴۱	برتراند راسل
۱۴۳	زندگی‌نامه
۱۴۵	خطابه نوبل
۱۶۶	بررسی آثار
۱۷۱	وینستون چرچیل
۱۷۳	زندگی‌نامه
۱۷۴	خطابه نوبل
۱۷۷	بررسی آثار
۱۸۵	نلی ساج
۱۸۷	زندگی‌نامه
۱۸۸	خطابه نوبل
۱۸۹	بررسی آثار
۱۹۱	داریو فو
۱۹۳	زندگی‌نامه
۱۹۶	خطابه نوبل
۲۰۹	بررسی آثار
۲۱۳	هارولد پینتر
۲۱۵	زندگی‌نامه
۲۱۶	خطابه
۲۳۵	بررسی آثار

شاعران..... ۲۳۹

۲۴۱	سالی پرودومه
۲۴۳	زندگی‌نامه
۲۴۵	بررسی آثار

۲۴۹	بورن استرن بورنسون
۲۵۱	زندگینامه
۲۵۳	خطابه نوبل
۲۵۹	بررسی آثار
۲۶۳	فردریک میسترال
۲۶۵	زندگینامه
۲۶۸	بررسی آثار
۲۷۳	ژوزف کاز دووسی
۲۷۵	زندگینامه
۲۷۷	بررسی آثار
۲۸۵	کارل گکلب
۲۸۷	زندگینامه
۲۸۹	بررسی آثار
۲۹۵	هنریک پونتوپیدان
۲۹۷	زندگینامه
۲۹۹	کارل اشپیگلر
۳۰۱	زندگی نامه
۳۰۲	بررسی آثار
۳۰۷	ویلیام باتلر ییتس
۳۰۹	زندگینامه
۳۱۱	خطابه نوبل
۳۲۴	بررسی آثار
۳۳۱	اریک اکسل کارفلد
۳۳۳	زندگینامه
۳۳۵	بررسی آثار
۳۳۹	یوهانس وی . یسن
۳۴۱	زندگینامه
۳۴۵	بررسی آثار
۳۴۹	گابریلا میسترال

۳۵۱	زندگینامه
۳۵۲	خطابه نوبل
۳۵۴	بررسی آثار
۳۵۷	تی. اس. الیوت
۳۵۹	زندگینامه
۳۶۱	خطابه نوبل
۳۶۴	بررسی آثار
۳۷۱	جورج سافرن
۳۷۳	زندگینامه
۳۷۴	خطابه نوبل
۳۷۶	بررسی آثار
۳۸۱	سالوارتوره کوآسیه و دو
۳۸۳	زندگینامه
۳۸۵	خطابه نوبل
۳۹۸	بررسی آثار
۴۰۳	سن ژون پرس
۴۰۵	زندگینامه
۴۰۶	خطابه نوبل
۴۱۱	بررسی آثار
۴۱۷	جورج سفریس
۴۱۹	زندگینامه
۴۲۰	خطابه نوبل
۴۳۸	بررسی آثار
۴۴۱	پابلونرودا
۴۴۳	زندگینامه
۴۴۴	خطابه نوبل
۴۵۷	بررسی آثار
۴۶۱	اوجینیو مونتاله
۴۶۳	زندگینامه
۴۶۷	خطابه نوبل

۴۷۹	 بررسی آثار
۴۸۳	 ویسته آلكساندر
۴۸۵	 زندگینامه
۴۸۶	 خطابه نوبل
۴۹۵	 بررسی آثار
۴۹۹	 ادیسه نوس الیسیس
۵۰۱	 زندگینامه
۵۰۳	 خطابه نوبل
۵۱۴	 بررسی آثار
۵۲۱	 زسلار مارش
۵۲۳	 زندگینامه
۵۲۴	 خطابه
۵۴۰	 بررسی آثار
۵۴۵	 یاروسلاو زیفرت
۵۴۷	 زندگینامه
۵۴۸	 خطابه نوبل
۵۶۵	 بررسی آثار
۵۷۱	 ژوزف برادسکی
۵۷۳	 زندگینامه
۵۷۵	 خطابه نوبل
۵۹۲	 بررسی آثار
۵۹۵	 اکتاویو پاز
۵۹۷	 زندگینامه
۵۹۸	 خطابه نوبل
۶۰۱	 بررسی آثار
۶۰۵	 درک والکات
۶۰۷	 زندگینامه
۶۰۸	 خطابه نوبل
۶۲۸	 بررسی آثار

۶۳۱		شیموس هینی
۶۳۳		زندگینامه
۶۳۴		خطابه نوبل
۶۵۶		بررسی آثار
۶۵۹		ویسوا شیمبورسکا
۶۶۱		زندگینامه
۶۶۳		خطابه نوبل
۶۷۰		بررسی آثار
۶۷۳		توماس ترانسترومر
۶۷۵		زندگینامه
۶۷۷		خطابه نوبل
۶۷۹		بررسی آثار
۶۸۳		نمایه

پیشگفتار بخش نخست

در طول بیش از صد سال اعطای جایزه نوبل ادبیات، بیش از یک چهارم این جایزه به نمایشنامه‌نویسان اهدا شده است، و این نشان از اهمیت بی‌شائبه‌ی نمایش در جهان و اثرگذاری بی‌بدیل آن در میان دیگر ژانرهای ادبی است و ناتوانی از یک سابقه‌ی بسیار کهن برخوردار است، جزء نخستین سنت‌های هنری در میان باستان به شمار می‌آمده و تأثیر آن به حدی بوده که بعدها، بسیاری از شاعران، به نوعی از (شعر منظوم نمایشی) توجه نشان دادند. نمایش و اجرای آن در طول صد ساله اخیر به جهت درآمیخته شدن با پدیده‌های نوین در عصر صنعتی‌سازی، به چشم‌اندازهای تازه‌ی دست یافت، عصر مدرن و مداخله‌های سیاسی و اغتشاشات اجتماعی برای کسب هویت فرسایان در جامعه و استقلال اجتماعی دولت‌ها به همراه عناصر بسیار دیگر، جایگاه نمایش را در میان مردم به طور فزاینده‌ای بالا برد. نمایشنامه‌نویسان نیز با بهره‌مندی از سنت‌های کهن نمایش و پیوند دادن آنها با خصلت‌های جاری عصر، به دستاوردهای بسیار تازه، چه در نمایشنامه و چه در اجرای نمایش، نایل آمدند که تأثیر آن را در جهان تا حد یک اثر والای هنری بالا برد. در چنین اوضاعی نمایشنامه‌نویسان توانستند آثار خود را در سراسر جهان چون بذری بپاشند.

نخستین نمایشنامه‌نویس - تئودور مومسن بود که در سال ۱۹۰۲ موفق شد در دومین سال اهداء جایزه نوبل، جایزه را از آن خود کند. و پس از

آن نمایشنامه‌نویسان بسیاری توانستند به این جایگاه دست یابند، در این میان حتی برخی از شاعرانی که جایزه نوبل را تصاحب کردند، جزء نمایشنامه‌نویسان موفق و اثرگذار در جهان شناخته می‌شدند که از این بین باید به ویلیام باتلر ییتس و دیگران اشاره کرد. از این‌رو نباید نقش قاطع و ارزشمند نمایش را در حرکت رو به رشد جامعه جهانی برای دستیابی به آزادی و هویت‌بخشی به انسان معاصر انکار کرد. امروزه جایگاه تئاتر و نمایشنامه از این منظر بسیار رفیع است.

در جلد نخست، ارزش شد تا به جهت یکدستی موضوعی از یک سو و حجم بالای مطالب موجود در مورد برندگان جایزه نوبل از سوی دیگر، بر اساس موضوع، ده بخش اختصاص یابد، بخش نخست به نمایشنامه‌نویسان و مورخان و فلاسفه و بخش دوم به شاعران، تا در یکدستی مجموعه کمکی نگردد. در طول کتاب بر اساس گزینش مطالب پیرامون هر فرد برنده در بایگانی بنیاد نوبل، سه مبحث اصلی از هر نویسنده گزینش و ترجمه شدند. نخست زندگی‌نامه‌ای از هر نویسنده و خطابه نوبل و سپس بررسی آثار که در روز اعطای جایزه از سوی دبیر آکادمی نوبل ایراد می‌شده. لازم به ذکر است که برخی از برندگان به دلایل متعدد به ایراد خطابه نپرداختند که قلم زندگی‌نامه و بررسی آثار آنان در این جا آمده است.

پیشگفتار بخش دوم

در تاریخ ۲۷ نوامبر ۱۸۹۵، آلفرد نوبل سومین و آخرین وصیت‌نامه‌اش را در انجمن سئدی - نروژی در پاریس به ثبت رساند. پس از مرگ‌اش، هنگامی که پسر پاک - گشوده و مطلب آن خوانده شد، خواسته وی تأسیس بنیادی بین‌المللی برای اعطای جایزه بود. خانواده‌اش با ایجاد جایزه نوبل مخالفت کردند، اما هر سال پنج سال بعد نخستین جایزه نوبل در سال ۱۹۰۱ اهداء شد.

آلفرد نوبل دستور داده بود تا برای اعطای جایزه صرف اهداء این جایزه شود، تا بتواند در طول سال‌های اتم، بزرگترین بهره را برای بشر به همراه داشته باشد. وی در وصیت‌نامه خودش نیز آورده بود که تمامی سرمایه‌اش باید به پنج بخش تقسیم شود. یک بخش به فردی داده شود که مهمترین کشف یا اختراع را در زمینه فیزیک انجام داده باشد. یک بخش به فردی که مهمترین دستاورد شیمی را به همراه بیاورد، یک بخش به فردی که مهمترین کشف در زمینه پزشکی یا علوم را به خود اختصاص داده، یک بخش به فردی که مهمترین و برجسته‌ترین اثر هنری را تولید کرده و یک بخش دیگر هم به فردی که مهمترین و بهترین اثر را در برقراری صلح و ارتباط بین ملت‌ها بوجود آورده، اهداء شود و این گونه وصیت آلفرد نوبل ارمغان بزرگ تاریخ بشر را در سال ۱۹۰۱ رقم زد.

آلفرد نوبل در ۲۱ اکتبر سال ۱۸۳۳ در استکهلم به دنیا آمد. خانواده‌اش اهل آلوف رودیک، خانواده‌ای مستعد در زمینه امور فنی در قرن هفدهم

سوئد دوره‌ای که سوئد قدرت برتر اروپای شمالی بود. آلفرد به چندین زبان مسلط بود و شعر و نمایشنامه می‌نوشت و هم چنین علاقه بسیاری به جامعه و صلح داشت و در طول حیات‌اش توجه بسیاری به آزادی خواهی داشت. علائق اصلی آلفرد در جوایز نوبل بازتاب یافته‌اند: علوم، اختراعات، ادبیات، صلح و پزشکی.

شکل‌یابی جایزه نوبل در ذهن آلفرد، هرچه که بوده باشد، پیام‌دش برقراری ایجاد رابطه بزرگ در جهان است. ایجاد نوعی همبستگی که هیچ نهاد دولتی، ساختار حکومتی و حتی نهادهای بزرگ جهانی هم قادر به انجام آن نیستند. ثار، که در زمینه یاد شده، پس از کسب ویژگی‌های کسب جایزه در اصل زیبایی بنیاد نوبل قرار می‌گیرند، پس از آن به سرعت در تمام جهان ترجمه و خوانده می‌شوند و گستره عظیم فرهنگی و علمی فرد و کشورش در تاسی - بهانه ریشه می‌دواند.

برگزیدگان نهایی نوبل پس از معی، به دعوت رسمی بنیاد به ایراد سخنرانی در ضیافتی که به همین منظور برگزار می‌شود، می‌پردازند. معمولاً در این خطابه فرد برنده تلاش می‌کند تا درونیات و اندیشه‌های پنهان در ذهن و خیال خود را به عنوان تیر خلاص خود ارائه دهد. به همین خاطر در این خطابه‌ها می‌توان فارغ از هرگونه تکرار اصول‌های نگارش در حوزه تخصصی، ویژگی‌های درونی سخنران را دریافت. از این رو «خطابه‌های نوبل» همواره خواندنی‌ترین متون در میان دیگر متون بوده‌اند.

در حوزه ادبیات، بنیاد نوبل بر اساس ویژگی‌ها و کشف رمز و رازهای تازه در حوزه هنر به اهداء جایزه در شعر، نمایشنامه، فلسفه، تاریخ، رمان و داستان کوتاه می‌پردازد که در این میان سهم رمان بیش از همه است. در سال‌های اخیر از سوی خود بنیاد نوبل مجموعه «خطابه‌ها» به صورت کتابی جداگانه منتشر شده است. در ایران اما این مهم همچنان صورت

نگرفته است؛ و ما بر آنیم تا گام نخست را برداریم، از این رو «خطابه‌های نوبل» از سال ۱۹۰۱ تا ۲۰۱۵، در سه کتاب مجزا فراهم آمده‌اند. جلد نخست به شاعران و نمایشنامه‌نویسان می‌پردازد که ابتدا زندگی‌نامه و بعد خطابه فرد برنده می‌آید و جلد دوم و سوم به آثار نویسندگان رمان و داستان اختصاص یافته‌است. امید است که این کتاب بتواند راهی برای شناخت بیشتر خواننده فارسی زبان با برندگان جایزه نوبل در این صد و پنجاه ساله اخیر و سیر تحول ادبیات بوده باشد.

تهران

محمدصادق رئیسی

زمستان - ۹۲